

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI DO SPRAW PETYCJI

(NR 187)

z dnia 12 czerwca 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do spraw Petycji (nr 187)

12 czerwca 2019 r.

Komisja do Spraw Petycji, obradująca pod przewodnictwem posła **Sławomira Jana Piechoty (PO-KO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

- petycję w sprawie zmiany art. 140 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.) poprzez nałożenie na rektorów uczelni publicznych, głównych księgowych oraz pracowników naukowych obowiązku składania oświadczenia o swoim stanie majątkowym (BKSP-145-489/19);
- uzupełnioną odpowiedź Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na dezyderat nr 125 w sprawie nowych rozwiązań kierowanych do osób z niepełnosprawnościami,
- odpowiedź Ministra Sprawiedliwości na dezyderat nr 131 w sprawie planowanych zmian Kodeksu karnego w odniesieniu do przestępstw popełnianych z nienawiści,
- odpowiedź Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na dezyderat nr 141 w sprawie perspektywy zrównania świadczeń dla opiekunów osób niepełnosprawnych,
- petycję w sprawie zmiany ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 1987 ze zm.) w zakresie wprowadzenia dwuinstancyjnego postępowania sądowego w sprawie zażalenia na postanowienie prokuratora o odmowie wszczęcia lub umorzeniu postępowania (BKSP-145-462/18);
- petycję w sprawie zmiany art. 4b ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz.U. z 1993 r. Nr 17, poz. 78 ze zm.) poprzez zastąpienie w nim wyrazów „publicznym zakładzie opieki zdrowotnej” wyrazami „zakładzie leczniczym podmiotu leczniczego” oraz zmiany art. 142 pkt 3 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 2072) poprzez zastąpienie w nim wyrazów „Skarbu Państwa” wyrazami „Rzeczypospolitej Polskiej” (BKSP-145-469/19);
- petycję w sprawie zmiany ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1509 ze zm.) w zakresie zwolnienia od podatku odsetek z tytułu nieterminowej zapłaty odszkodowań

i zadośćuczynień wymienionych w punktach od 3 do 3e w art. 21 ust. 1 tej ustawy (BKSP-145-499/19).

W posiedzeniu udział wzięli: **Marcin Czaja** dyrektor Departamentu Szkolnictwa Wyższego Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, **Beata Karbownik** zastępca dyrektora Departamentu Podatków Dochodowych Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikiem, **Monika Kruczek** sędzia, główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Karnego Ministerstwa Sprawiedliwości wraz ze współpracownikiem, **Agnieszka Strzelecka** starszy specjalista w Wydziale Świadczeń Rodziny w Departamencie Polityki Rodzinnej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, **Jacek Welter** dyrektor Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, **Andrzej Maciążek** prezes Zarządu Polskiej Izby Ubezpieczeń oraz **Tomasz Kuszlejko** asystent przewodniczącego Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kamil Micał**, **Małgorzata Nowak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komunikacji Społecznej.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Szanowni państwo, witam i otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Petycji.

W projekcie porządku posiedzenia mamy następujące sprawy.

W punkcie pierwszym – rozpatrzenie uzupełnionej odpowiedzi Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na dezyderat nr 125 w sprawie nowych rozwiązań kierowanych do osób z niepełnosprawnościami.

W punkcie drugim – rozpatrzenie odpowiedzi Ministra Sprawiedliwości na dezyderat nr 131 w sprawie planowanych zmian Kodeksu karnego w odniesieniu do przestępstw popełnianych z nienawiści.

W punkcie trzecim – rozpatrzenie odpowiedzi Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na dezyderat nr 141 w sprawie perspektywy zrównania świadczeń dla opiekunów osób niepełnosprawnych.

W punkcie czwartym – rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego w zakresie wprowadzenia dwuinstancyjnego postępowania sądowego w sprawie zażalenia na postanowienie prokuratora o odmowie wszczęcia lub umorzeniu postępowania.

W punkcie piątym – rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 4b ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży poprzez zastąpienie w nim wyrazów „publicznym zakładzie opieki zdrowotnej” wyrazami „zakładzie leczniczym...” itd.

W punkcie szóstym – rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 140 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce poprzez nałożenie na rektorów uczelni publicznych, głównych księgowych oraz pracowników naukowych obowiązku składania oświadczenia o swoim stanie majątkowym.

W punkcie siódmym – rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych w zakresie zwolnienia od podatku odsetek z tytułu nieterminowej zapłaty odszkodowań i zadośćuczynień, wymienionych w punktach od 3 do 3e w art. 21 ust. 1 tej ustawy.

Czy są uwagi do takiej propozycji porządku posiedzenia?

Nie słyszę, zatem uznaję, że porządek posiedzenia został przyjęty.

Stwierdzam, że posiadamy kworum konieczne do prawidłowego prowadzenia obrad.

Szanowni państwo, jest prośba pana posła Roberta Warwasa, który uczestniczy w debacie na sali plenarnej, aby punkt szósty rozpatrzyć jako pierwszy. Czy wobec takiej propozycji są uwagi?

Nie słyszę, zatem uznaję, że Komisja podjęła taką decyzję.

Zatem proszę pana posła o przedstawienie petycji w sprawie zmiany art. 140 ustawy z 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Poseł Robert Warwas (PiS):

Dziękuję bardzo.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, przedmiotem petycji jest podjęcie inicjatywy ustawodawczej, polegającej na zmianie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w zakresie zmiany art. 140 poprzez dodanie przepisów dotyczących składania oświadczeń o stanie majątkowym przez pracowników uczelni. Petycja mieści się w zakresie zadań i kompetencji Sejmu i spełnia wszelkie wymogi formalne.

W petycji zaproponowano dokonanie zmian w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, aby rektor uczelni publicznej, główny księgowy oraz pozostali pracownicy naukowcy uczelni składali oświadczenie o swoim stanie majątkowym, podobnie jak czynią to posłowie i senatorowie, sędziowie, prokuratorzy, urzędnicy państwowi.

Nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelniach publicznych są osobami pełniącymi funkcję publiczną. Wątpliwości budzi fakt, że to oświadczenia miałyby być jawne. Może to budzić wątpliwości z perspektywy konstytucyjnego prawa do prywatności, mowa tu o art. 47 konstytucji.

Projekt, w formie wskazanej przez wnioskodawcę petycji, zawiera jednak wady. Ustawa nie posługuje się już pojęciem „pracownicy naukowcy”. Zgodnie z art. 112 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce pracownikami uczelni są nauczyciele akademicy oraz pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi.

Ponadto, tworząc nowe przepisy, nie ma powodów by projektować ust. 10a w ciągu ustępów od 5-13. Należałoby zachować numerację ciągłą. Niewłaściwe jest także sformułowanie „główny księgowy oraz pozostali pracownicy naukowcy uczelni”, główny księgowy nie jest pracownikiem naukowym.

Warto także wskazać, że w pracach Rządowego Centrum Legislacyjnego znajduje się projekt ustawy o jawności życia publicznego, który m.in. określa przedmiotowy zakres oświadczeń o stanie majątkowym oraz określa osoby zobowiązane do ich składania. Są to 154 kategorie podmiotów.

W art. 49 pkt 123 tego projektu przewiduje się, że oświadczenia majątkowe składają rektor, prorektor, kanclerz i kwestor uczelni publicznej, natomiast nie nakłada takiego obowiązku na nauczycieli akademickich.

Reasumując – wprowadzenie obowiązku składania oświadczeń majątkowych dla osób pełniących funkcje publiczne na publicznych uczelniach wyższych leży w gestii i kompetencji ustawodawcy. Wątpliwości budzi to, czy powinny być jawne. Ujawnienie oświadczenia majątkowego określonej osoby jest dopuszczalne, o ile jest to uzasadnione koniecznością zabezpieczenia obywatelom prawa do dostępu do informacji publicznej, jest tu mowa o art. 61 konstytucji. Prawo to obejmuje tylko takie strefy życia prywatnego jednostki, które są powiązane z funkcjonowaniem danej osoby w instytucjach publicznych. To znaczy, z wykonywaniem przez nią zadań i kompetencji.

Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego, w ramach zderzenia się dwóch wartości: z jednej strony – konstytucyjnego prawa do informacji, z drugiej strony – prawa do prywatności, nie możemy bezwzględnie przyznawać priorytetu temu pierwszemu. Nie istnieje formuła zagwarantowania obywatelom dostępu do informacji za wszelką cenę.

W odniesieniu do osób publicznych poszerzenie strefy dostępności nie oznacza wyłączenia ochrony strefy życia prywatnego. Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego, wyrażanym w dotychczasowym orzecznictwie, wkroczenie w sferę prywatności tych osób musi być uzasadnione istotnymi racjami interesu publicznego i pozostawać w związku z wykonywaną działalnością publiczną.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję.

Kto z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie.

Proszę bardzo, pan.

Dyrektor Departamentu Szkolnictwa Wyższego Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego Marcin Czaja:

Dzień dobry państwu – Marcin Czaja. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, dyrektor Departamentu Szkolnictwa Wyższego.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, jesteśmy w pełni świadomi tego, że procedowany jest projekt ustawy kompleksowo regulującej zagadnienia składania oświadczeń majątkowych przez osoby pełniące funkcje publiczne. Jest to projekt ustawy o jawności życia publicznego, o której pan poseł przed chwilą wspominał.

W naszej ocenie właściwym miejscem dla uregulowania kwestii oświadczeń majątkowych jest ta regulacja kompleksowa. Jako ministerstwo nie zamierzamy protestować przeciwko nałożeniu obowiązku składania oświadczeń majątkowych przez określone grupy osób pracujące w uczelniach publicznych, jednakże zwracamy uwagę na to, że zaproponowana w petycji kategoria pracowników naukowych, czyli nauczycieli akademickich obejmuje grupę około 90 tysięcy osób w skali kraju.

Zaproponowana również w petycji formuła weryfikacji tych oświadczeń majątkowych przez urzędy skarbowe, Centralne Biuro Antykorupcyjne spowoduje ogromny wzrost zadań po stronie tych instytucji, więc myślę, że one powinny móc wypowiedzieć się w tej kwestii w toku prac legislacyjnych.

Jeśli chodzi o samą propozycję petycji to – uzupełniając to, co wskazał pan poseł i co było wskazane również w opinii Biura Analiz Sejmowych – od strony legislacyjnej ta petycja wymaga bardzo znaczących poprawek i dostosowania do siatki pojęciowej, wynikającej z nowej ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję.

Kto z państwa chciałby jeszcze zabrać głos w tej sprawie?

Nie widzę.

Chciałbym jednak dodać taką uwagę generalną, że jednak trzeba odpowiedzieć sobie na pytanie, gdzie są granice nieufności państwa wobec obywatela? Jak daleko mamy każdemu kazać składać oświadczenie?

Przecież, jeżeli są przypuszczenia, że ktoś dopuszcza się jakichś działań naruszających prawo, to są pewne procedury, są uprawnione organy, które mogą to kontrolować. Natomiast mnożenie zwłaszcza takiego upubliczniania jest niebezpieczne dla funkcjonowania pewnych standardów przyzwoitości.

Może dowiedzielibyśmy się jak niskie są zarobki pracowników naukowych na wyższych uczelniach, bo kiedy słyszę o problemach rektorów, żeby zatrzymać najzdolniejszych studentów i co mogą zaproponować tym zdolnym studentom to wydaje się, że problem jest trochę innego rodzaju. Zatem myślę, że takie działania nie powinny zyskiwać naszego poparcia i zdecydowanie byłbym za nieuwzględnieniem takiego żądania petycji.

Jeżeli nie ma więcej głosów, to proszę pana posła Warwasa o konkluzję i rekomendację.

Poseł Robert Warwas (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, również podzielam pogląd, że petycja idzie zbyt daleko i zawiera istotne wady prawne. Toczą się prace w tej materii, zatem rekomenduję nieuwzględnienie przez Komisję żądania będącego przedmiotem petycji.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję.

Zatem jest rekomendacja, by nie uwzględnić żądania będącego przedmiotem przedstawionej petycji. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi?

Nie słyszę, zatem uznaję, że Komisja podjęła taką decyzję.

Dziękuję panu posłowi.

Dziękuję panu dyrektorowi.

Przechodzimy do kolejnego punktu, już według kolejności przyjętego porządku, zatem – rozpatrzenie uzupełnionej odpowiedzi Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na dezyderat nr 125 w sprawie nowych rozwiązań kierowanych do osób z niepełnosprawnościami.

Kto przedstawi odpowiedź ministra? Czy pan dyrektor?
Proszę bardzo.

Dyrektor Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych Jacek Welter:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący – Jacek Welter. Dyrektor Biura Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych.

Pragnę państwa poinformować, że w odpowiedzi uzupełniającej na dezyderat nr 125 Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych zwrócił uwagę oraz poinformował w treści odpowiedzi o działaniach podejmowanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na rzecz osób niepełnosprawnych. Przede wszystkim, działaniach opartych o uruchomionym w tym roku Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych i programy, które są finansowane z tego funduszu. Do tej pory uruchomiliśmy trzy takie programy, czyli: program usług opiekuńczych, program „Opieka wytchnieniowa” oraz, z końcem maja, program dotyczący tworzenia centrów opiekuńczo-mieszkalnych.

Dalsze prace nad kolejnymi programami trwają w ministerstwie, natomiast chciałbym odnieść się do uzasadnienia wniosku Komisji do Spraw Petycji z 6 marca br. w sprawie zwrócenia odpowiedzi na dezyderat nr 125 i poinformować pana przewodniczącego i członków szanownej Komisji, że w ministerstwie trwają bardzo intensywne analizy i prace nad przygotowaniem projektu ustawy, będącej realizacją zapowiedzi pana premiera dotyczącej wprowadzenia comiesięcznego dodatku dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Myślę, że projekt takiej ustawy będzie gotowy do końca bieżącego miesiąca.

Druga kwestia, która została podniesiona w odpowiedzi na dezyderat, w uzasadnieniu Komisji zwracającej tę odpowiedź, to jest kwestia realizacji orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z 21 października 2014 r. Pragnę państwa zapewnić, że takie prace również trwają w ministerstwie, zmierzają do wykonania wyroku Trybunału.

W tym zakresie stoimy na stanowisku, iż wykonanie tego wyroku Trybunału powinno być powiązane z całościową, systemową reformą systemu orzekania o niepełnosprawności. Takie prace trwają i będą kontynuowane w najbliższych miesiącach.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję panu dyrektorowi.

Petycję referowała pani poseł Kornelia Wróblewska, bardzo proszę o pani stanowisko.

Poseł Kornelia Wróblewska (PO-KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Dziękuję, panie dyrektorze.

Mam jedno pytanie. To, że prace nad systemem orzecznictwa trwają to wiemy, bo państwo dość długo prowadzą te prace. To miało być gotowe już rok temu. Mam pytanie: czy w jeszcze tej kadencji możemy spodziewać się gotowej ustawy, zmieniającej system orzecznictwa w Polsce? Czy to wejdzie w życie? Czy jest pan w stanie odpowiedzieć, czy – jeżeli łączymy wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z reformą orzecznictwa – to czy jest pan dziś w stanie odpowiedzieć nam na pytanie, czy w ramach wykonania wyroku planują państwo, po pierwsze, wyrównać świadczenia wszystkich opiekunów osób z niepełnosprawnościami do świadczenia pielęgnacyjnego? Czy to uwzględnią np. rodziców przebywających na tzw. emeryturach EWK?

Pytam o to, bo są to różne grupy i cały czas dostajemy odpowiedź, że to wszystko jest związane z reformą systemu orzecznictwa. Pytanie, jak wspomniałam na początku, czy jeszcze w tej kadencji uda się to zrealizować i czy uda się wykonać zrealizowanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego i, jak rozumiem, jeszcze w tej kadencji wejdzie dodatek 500+ dla osoby niepełnosprawnej? Jeżeli ustawa ma być gotowa do końca czerwca to pieniądze dla niepełnosprawnych będą jeszcze w tej kadencji.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję.

Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos?

Dyrektor Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych Jacek Welter:

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Sekundkę, panie dyrektorze, może jeszcze inne głosy.

Czy ktoś z państwa?

Jeżeli nie, to chciałbym włączyć się do tej dyskusji.

Po pierwsze, chciałbym wyrazić zadowolenie, że wszystkie dzieci niepełnosprawne będą objęte tym dodatkiem 500 zł, bo problem wykluczenia dzieci z lekka niepełnosprawnością podnosiliśmy wielokrotnie, pokazując, że jest to krzywdzące, że często jest to zdumiewające ukaranie za efekt bardzo intensywnej rehabilitacji prowadzonej do 16. roku życia. Do tego roku życia wszystkie dzieci niepełnosprawne otrzymywały, a potem już tylko te, które miały znaczny i umiarkowany stopień niepełnosprawności. Zatem to dobrze, że otrzymują to również dzieci, które tym bardziej potrzebują wsparcia w kontynuacji rehabilitacji.

Po drugie, w moim przekonaniu, niezrozumiałe jest jednak to uparte uzależnianie wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego od nowego systemu orzecznictwa. Oczywiście, dobrze, żeby on był, tylko przypomnę, że miał być do końca marca ubiegłego roku, czyli miał być gotowy ponad rok temu.

Takie było zarządzenie prezesa Rady Ministrów, powołujące zespół i wyznaczające termin do końca marca 2018 r. Potem tylko informowano, że ten termin był przesuwany do końca czerwca a potem do końca września. Można powiedzieć, że minął rok.

Przyznaję, że formuła zastosowana przez pana ministra Michałkiewicza jest dla mnie trudna do akceptacji: „Odnosząc się do wniosku Komisji do Spraw Petycji w sprawie przedstawienia wyników prac Międzyresortowego Zespołu do spraw Opracowania Systemu Orzekania o Niepełnosprawności oraz Niezdolności do Pracy, informuję, że nie zostały one jeszcze opublikowane”.

To prace już się nie toczą. To zostało schowane w szufladzie, pan minister Michałkiewicz powiedział to na plenarnym posiedzeniu Sejmu. Co stoi na przeszkodzie, żeby to ujawnić? Cóż takiego jest w tym projekcie, co powoduje, że jest objęty taką metodą utajnienia, bo przecież o żadnej klauzuli systemowej, prawnej tutaj nie może być mowy?

Zatem, jeżeli nowy system orzekania nie funkcjonuje to wyrok Trybunału był jednoznaczny. Trzeba wyrównać świadczenia, więc nic nie stoi na przeszkodzie, żeby uznać, że również świadczenie dla dorosłych opiekunów osób niepełnosprawnych powinny być wypłacane w tej samej wysokości, jak dla opiekunów osób, które są niepełnosprawne od dzieciństwa i tego się domagamy.

Z tym wiąże się wspomniana przez panią poseł Wróblewską emerytura EWK. Powstała paradoksalna sytuacja, że ci rodzice, zwłaszcza matki, które odeszły na wcześniejsze emerytury ze względu na opiekę nad niepełnosprawnym dzieckiem, dziś mają przecież to świadczenie wypracowane, bo pracowały, niższe niż świadczenie pielęgnacyjne. Złuszczają emerytury EWK powinny być zrównane z dzisiejszą wysokością świadczenia pielęgnacyjnego.

W moim przekonaniu, nie można zaakceptować sytuacji, w której niewywiązanie się z przygotowania nowego systemu orzecznictwa jest uzasadnieniem dla odwołania tych świadczeń. Jaka jest perspektywa? Czy to w ogóle ma szansę w tej kadencji?

Panie dyrektorze, proszę.

Dyrektor Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych Jacek Welter:

Dziękuję bardzo.

Na wstępie chciałbym zapewnić pana przewodniczącego, że pańskie opinie i uwagi przekażę panu ministrowi niezwłocznie po jego powrocie do kraju.

Natomiast chciałbym powiedzieć, że raport końcowy z prac międzyresortowego zespołu nad projektem zmian w systemie orzekania został przekazany na jesieni ubiegłego roku. Jest to dokument dość obszerny i sama zmiana systemu orzekania ma cha-

rakter systemowy, fundamentalny dla osób niepełnosprawnych. Ma również charakter interdyscyplinarny.

W związku z tym, prace nad dokumentem nieustannie trwają w ministerstwie i, w moim przekonaniu, będą i muszą być kontynuowane w nowej kadencji parlamentu. Oczywiście, nie jestem w stanie wskazać tu żadnych konkretnych dat.

Jeżeli chodzi o kwestię podniesioną przez panią poseł, czyli wypłaty jeszcze w tej kadencji pięciusetzłotowego dodatku dla osób niepełnosprawnych to, jak wspomniałem, do końca czerwca projekt ustawy zostanie przygotowany w ministerstwie, natomiast później będzie przedmiotem dalszych prac legislacyjnych. Myślę, że powinien zostać uchwalony jeszcze w tej kadencji.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję.

Panie dyrektorze, jeżeli ten raport został przekazany to rozumiem, że jest w dyspozycji Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, tak? Czyli należy zwracać się do ministra rodziny.

Szanowni państwo, proponuję, żeby Komisja wystąpiła do ministra rodziny z prośbą o przekazanie tego raportu. Jak mówi pan dyrektor, te prace muszą trwać, ale – w moim przekonaniu – takim naturalnym elementem tych prac jest dyskusja. Zapewne nie jest to prosta sprawa, co do tego mam pełne przekonanie.

Od lat zamiar zmiany tego systemu, zwłaszcza dostosowania do klasyfikacji międzynarodowej, która wydaje się najbardziej przemyślana, racjonalna i spójna, ten zamiar był wielokrotnie powtarzany, podnoszony w debacie publicznej, natomiast oczywiście bardzo trudno go zrealizować, zatem dajmy sobie szansę na tę publiczną debatę.

Czy Komisja akceptuje propozycję, żeby wystąpić do pani minister rodziny, pracy i polityki społecznej o przekazanie nam projektu tego raportu?

Proszę bardzo, panie przewodniczący.

Poseł Andrzej Smirnow (PiS):

Oczywiście, podzielam punkt widzenia pana przewodniczącego, że raport jest bardzo ważny i powinien być opublikowany i dyskutowany, natomiast forum dyskusji to jest Komisja Polityki Społecznej i Rodziny, gdzie ta dyskusja powinna się odbyć.

Z naszej strony, w gruncie rzeczy, zrobiliśmy wszystko co możliwe, to znaczy zwróciliśmy się z dezyderatem. Oczywiście, nie mam nic przeciwko temu, żebyśmy zwrócili się również z prośbą o przekazanie nam, ale – przede wszystkim – przekazanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, bo te kwestie tam mogą być dyskutowane na etapie roboczym, czego na pewno nie może przeprowadzić nasza Komisja zajmująca się wszystkimi problemami.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Podzielam przekonanie pana przewodniczącego.

Występujemy w związku z tym, że tu spływają petycje i wielokrotnie problemem do dalszego działania jest brak nowego systemu orzecznictwa. Oczywiście wystąpmy, aby przekazano to do naszej Komisji i Komisji Polityki Społecznej i Rodziny.

Czy jest akceptacja wobec takiej propozycji?

Nie słyszę uwag, zatem uznaję, że Komisja podjęła taką decyzję.

Pani poseł, jak jest z odpowiedzią? Jaka w tej sytuacji jest pani rekomendacja?

Poseł Kornelia Wróblewska (PO-KO):

Panie przewodniczący, wszyscy państwo mieli możliwość zapoznania się z tą bardzo krótką i lakoniczną odpowiedzią, w której, tak naprawdę, nie ma nic, jeśli chodzi o pismo, które zostało do nas złożone. Uzyskaliśmy jedną informację. Dodatek 500+ pojawił się w planach rządu i jest przygotowywana ustawa, która, jak rozumiem, jeszcze w tym miesiącu powinna ujrzeć światło dzienne.

To jest jedna dobra odpowiedź, która jest uzupełnieniem odpowiedzi na dezyderat. Jak rozumiem, prośba, którą w tej chwili wystosowujemy jako Komisja, dotycząca udo-

stępnienia raportu, jest kolejną prośbą o uzupełnienie odpowiedzi na dezyderat, ponieważ w odpowiedzi na dezyderat jest wyraźna informacja, że raport nie został opublikowany i w związku z tym nie zostaną nam udzielone żadne informacje.

W moim odczuciu, ciężko jest przyjąć odpowiedź na dezyderat w tej formie pisemnej, którą uzyskaliśmy. Co prawda, została uzupełniona na posiedzeniu Komisji, ale wystosowując kolejną prośbę o udostępnienie raportu, rozumiem, że podtrzymujemy prośbę o uzupełnienie odpowiedzi na dezyderat?

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

To nasze pismo, wystąpienie byłoby wnioskiem o uzupełnienie odpowiedzi.

Czy wobec takiej propozycji są uwagi?

Nie słyszę, zatem uznaję, iż Komisja postanowiła wystąpić o uzupełnienie odpowiedzi o raport dotyczący nowego systemu orzekania o niepełnosprawności, wskazując, że taki raport powinien zostać przekazany również do Komisji Polityki Społecznej i Rodziny.

Czy tak, panie sekretarzu?

Nie słyszę uwag, zatem podejmujemy taką decyzję.

Dziękuję.

Przechodzimy do kolejnego punktu – odpowiedź Ministra Sprawiedliwości na dezyderat nr 131 w sprawie planowanych zmian Kodeksu karnego w odniesieniu do przestępstw popełnianych z nienawiści.

Bardzo proszę przedstawiciela Ministra Sprawiedliwości o przedstawienie odpowiedzi.

Proszę bardzo, pani.

Sędzia, główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Karnego Ministerstwa Sprawiedliwości Monika Kruczek:

Dziękuję bardzo – Monika Kruczek, Departament Legislacyjny Prawa Karnego Ministerstwa Sprawiedliwości.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, jeżeli chodzi o odpowiedź na dezyderat nr 131 w sprawie planowanych zmian w Kodeksie karnym w odniesieniu do przestępstw popełnianych z nienawiści to odpowiedź Ministra Sprawiedliwości została udzielona pisemnie w dniu 12 kwietnia 2019 r. Pismo to, co do zasady, pozostaje aktualne.

W zakresie prośby o przedstawienie informacji na temat skali problemu, na temat przestępstw z nienawiści przekazaliśmy dane statystyczne, którymi dysponuje Ministerstwo Sprawiedliwości. Dane obrazują liczbę skazań z uwzględnieniem rodzaju orzeczonych kar za przestępstwa ujęte w art. 119 § 1 Kodeksu karnego, art. 256 § 1 Kodeksu karnego, 256 § 2 Kodeksu karnego oraz 257 Kodeksu karnego.

Jeżeli chodzi o zaprezentowanie wyników pracy międzyresortowego Zespołu do spraw przeciwdziałania propagowaniu faszyzmu i innych ustrojów totalitarnych oraz przestępstwom nawoływania do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych albo ze względu na bezwyznaniowość, szczególnie w zakresie rekomendacji tego zespołu, to tutaj w sprawozdaniu zespołu zawarto rekomendację dotyczącą propozycji nowelizacji art. 256 Kodeksu karnego w zakresie dodania ustroju komunistycznego i nazistowskiego do katalogu ustrojów, których propagowanie jest kryminalizowane. Dodanie nowego typu czynu zabronionego, polegającego na publicznym propagowaniu idei faszystowskiej, komunistycznej, nazistowskiej lub innej ideologii nawiązującej do użycia przemocy w celu wpływania na życie polityczne lub społeczne, jak również wprowadzenia karalności za zbywanie i oferowanie nośników symboliki faszystowskiej, komunistycznej lub innej totalitarnej oraz podwyższenia górnej granicy ustawowego zagrożenia przestępstw z art. 256 do lat 3.

Chciałabym zaktualizować tę odpowiedź w zakresie odpowiedzi na dezyderat, ponieważ propozycja nowelizacji art. 256 Kodeksu karnego, w zakresie rekomendacji zespołu, została zawarta w obecnie procedowanej w parlamencie ustawie z dnia 16 maja 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (to jest senacki druk nr 1184, w Sejmie jest to druk nr 3473).

Jeżeli chodzi o kwestię bezpośrednio odnoszącą się do petycji, która została złożona, czyli propozycji zmiany art. 257 Kodeksu karnego poprzez poszerzenie go o sześć dodat-

kowych przesłanek dyskryminacyjnych (to jest: płeć, religia, światopogląd, niepełnosprawność, wiek i orientacja seksualna) oraz zaostrzenie sankcji określonej w tym przepisie, to tutaj, jak zostało to wyjaśnione w odpowiedzi na dezyderat, aktualne pozostaje stanowisko rządu do projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (druk sejmowy nr 2301). Projekt poselski zawiera propozycję zmiany m.in. art. 257 również w zakresie poszerzenia katalogu przesłanek dyskryminacyjnych i tutaj wcześniej zostało przygotowane stanowisko rządu i w tym zakresie jest aktualne.

Natomiast, jeżeli chodzi o tę tematykę to można również zwrócić uwagę, że w tej samej ustawie, czyli tej ostatniej dużej nowelizacji Kodeksu karnego, czyli w ustawie z 16 maja 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, procedowanej obecnie w Sejmie, z druku nr 3473, zawarto m.in. nowelizację art. 53 Kodeksu karnego, który reguluje dyrektywy sądowego wymiaru kary. Tam wprowadzono katalog okoliczności obciążających, które sąd będzie brał pod uwagę wymierzając karę. Do tych okoliczności będzie należał m.in. sposób działania prowadzący do poniżania lub udręczenia pokrzywdzonego, popełnienie przestępstwa z motywacją zasługującą na szczególne potępienie lub z niskich pobudek, popełnienie z użyciem przemocy przestępstwa motywowanego nienawiścią z powodu przynależności narodowej, etnicznej, rasowej, politycznej lub wyznaniowej ofiary, albo z powodu jej bezwyznaniowości.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję.

Petycję referowała pani poseł Kornelia Wróblewska, proszę panią poseł o stanowisko.

Posel Kornelia Wróblewska (PO-KO):

Dziękuję, panie przewodniczący.

Bardzo dziękuję pani.

Bardzo dziękuję, bo ta informacja jest wyczerpująca, aczkolwiek, w moim odczuciu, w dalszym ciągu zabrakło nam odniesienia do głównego postulatu petycji a mianowicie poszerzenia katalogu dyspozycji o płeć, religię, światopogląd, niepełnosprawność, wiek oraz orientację seksualną.

Jak rozumiem, nie ma możliwości, aby ministerstwo podjęło pracę o rozszerzenie tego katalogu, bo pozostałe informacje, które dostaliśmy od państwa są wyczerpujące, dotyczące przeciwdziałania propagowania faszyzmu i innych ustrojów totalitarnych, tylko mówię, że treścią główną złożonej do nas petycji było poszerzenie katalogu, o którym wspomniałam na początku.

Chciałabym jeszcze uzyskać odpowiedź na to pytanie, czy istnieje możliwość, czy ministerstwo zakłada jednak, na pewnym etapie prowadzonych prac, rozszerzenie katalogu o rzeczy, które wynikają wprost z petycji?

Sędzia, główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Karnego MS Monika Kruczek:

Nie mam informacji, żeby były takie plany. Nie mam też możliwości decyzyjnych, natomiast dziś aktualne jest negatywne stanowisko do druku sejmowego nr 2301, który jest tożsamy z petycją, gdyż część przesłanek pokrywa się.

Mogę kierować się wyłącznie tym, co zostało zawarte w stanowisku rządu do projektu poselskiego, naszym zdaniem, przedmiotowo tożsamego.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję.

Pani poseł Augustynowska.

Posel Joanna Augustynowska (N):

W imieniu wnioskodawcy zostałam poproszona o to, żeby zadać bardzo konkretne pytanie i uzyskać bardzo konkretną odpowiedź od ministerstwa. Petycja wnioskuje o to, żeby w art. 257 poszerzyć katalog przesłanek dyskryminacyjnych. To wynika z tego... z odczuć tej młodej osoby, odczuć tego, co dzieje się w naszym kraju, że w jej odczuciu

takich przestępstw jest coraz więcej. Jednak nie tylko w odczuciu tej osoby, również w moim.

Okazuje się, po wysłuchaniu odpowiedzi na dezyderat, że bardzo sprytnie, moim zdaniem, zostały przedstawione statystyki, z których bezpośrednio właściwie nie wynika czy przestępstwa dyskryminujące ze względu na np. płeć, religię czy światopogląd, niepełnosprawność, wiek, orientację seksualną zawierają się w przestępstwach, które są przedstawione w tabelce – to po pierwsze.

W związku z powyższym, jeżeli, rozumiem, że jeśli takich przepisów nie ma to trudno jest państwu to monitorować, ale zakładam, że w tym zakresie są prowadzone jakiegokolwiek statystyki. Chociażby przez policję, bo ludzie zgłaszają się, mówią o tym publicznie, czytamy o tym w wiadomościach prasowych, czy mediach społecznościowych. Widzimy, że tych przestępstw jest coraz więcej.

I przyznam szczerze, że mało satysfakcjonująca jest dla mnie odpowiedź, że rząd wprawdzie przeprowadził w błyskawicznym tempie na poprzednim posiedzeniu (i na tym posiedzeniu też chyba będziemy procedować poprawki dotyczące zaostrzenia kar w Kodeksie karnym), natomiast w ogóle nie dotyka tematu, który jest... rozumiem, że do szerszej dyskusji, natomiast, jak sama pani zauważyła, jest druk sejmowy nr 2301, który zawiera ten zakres i ten postulat z tej petycji, zatem był czas, żeby nad tym wszystkim się zastanowić. Dziś, kiedy słyszę, że nie zmieniło się stanowisko rządu to pytam, czy od tamtego czasu, kiedy wydał decyzję negatywną, rząd pokłonił się w tym temacie czy były to jedynie puste słowa i frazesy ministrów, którzy mówili, że to jest temat, którym trzeba się natychmiast zająć?

Dziś chciałabym otrzymać jednoznaczną informację: czy w ministerstwie zastanowiono się nad tym, ktoś nad tym pracuje, tylko wymaga to czasu, czy w ogóle ten temat nie jest ruszany, bo dotyczy światopoglądu, religii i płci, niepełnosprawności, wieku i jeszcze orientacji seksualnej?

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję.

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos? Czy zechcą panie odnieść się do pytań zawartych w wystąpieniu pani Augustynowskiej?

Proszę bardzo.

Sędzia, główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Karnego MS Monika Kruczek:

Dziękuję.

Przekazaliśmy takie dane statystyczne, jakimi dysponujemy, czyli w zakresie przestępstw, które zawierają przesłanki dyskryminacyjne jakie są obecnie w przepisach penalizujących tzw. przestępstwa dyskryminacyjne i tymi dysponujemy. Natomiast kwestia tego, jakimi danymi dysponuje Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, wynikającymi z ram działalności Policji to trudno mi wypowiedzieć się na ten temat.

Nie mam informacji na taki temat, aby aktualnie w Ministerstwie Sprawiedliwości były prowadzone prace w tym zakresie.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Pani poseł Wróblewska, bardzo proszę o konkluzje i rekomendacje.

Posel Kornelia Wróblewska (PO-KO):

Bardzo dziękuję.

Szanowni państwo, w związku z tym, że w odpowiedzi na dezyderat brak jest informacji i danych dotyczących statystyk mówiących o konkretnych wskazaniach, czyli o dyskryminacji ze względu na płeć, religię, światopogląd, niepełnosprawność, wiek oraz orientację seksualną – jak rozumiem, brak tych danych wynika z braku wytycznych, czyli braku wskazania w ustawie konkretnych rzeczy, na które musimy zwrócić uwagę.

Jeżeli w odpowiedzi na dezyderat uzyskujemy informację, że „proszę się odnieść do uzasadnienia, które było w druku nr 2301” i tam jest pełne uzasadnienie, bo *projekt ustawy był podobny do petycji, niemalże tożsamy*. W związku z tym, już tam minister-

stwo wyraziło swoją opinię na temat nieprzystępowania do prac nad postulatami, które są zawarte w petycji.

W związku z powyższym, oczywiście, wnoszę o przyjęcie odpowiedzi na dezyderat, ale jednocześnie proponuję, aby Komisja przystąpiła do prac legislacyjnych, czyli podjęła inicjatywę legislacyjną w zakresie wykonania tej petycji.

Panie przewodniczący, taka jest moja rekomendacja dla Wysokiej Komisji.

Uważam, że we współczesnych czasach, biorąc pod uwagę różne rzeczy, które się dzieją, nie może być takiej sytuacji w państwie, w toku nasilających się represji i nasilającej się mowy nienawiści na różnych punktach, niedopuszczalna jest sytuacja, kiedy polscy obywatele nie są chronieni prawem ze względu na mowę nienawiści, ze względu na różne czyny, które normalnie powinny być karane, tylko dlatego, że nie ma czegoś w przepisach. Jeżeli czegoś brakuje w przepisach to te przepisy, po prostu, trzeba uzupełnić.

Panie przewodniczący, te rozmowy toczyliśmy już bardzo długo. Chyba ponad rok rozmawiamy na temat, bo te petycje pojawiały się w różnej formie, ale zawsze odnosiły się do tego samego, żeby jednak rozszerzyć katalog. Stąd moja propozycja, abyśmy – odpowiadając na tę petycję – podjęli inicjatywę ustawodawczą.

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Bardzo dziękuję.

Pan przewodniczący Andrzej Smirnow.

Poseł Andrzej Smirnow (PiS):

Dziękuję bardzo.

Oczywiście, zgadzam się z pierwszym wnioskiem pani poseł, wnioskiem dotyczącym przyjęcia dezyderatu. Dezyderat jest bardzo wyczerpujący....

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Przyjęcia odpowiedzi na dezyderat.

Poseł Andrzej Smirnow (PiS):

Przyjęcia odpowiedzi na dezyderat – tak jest, przepraszam.

Natomiast absolutnie nie zgadzam się z dalszą oceną i z podjęciem prac legislacyjnych, bo to ani nie jest rola naszej Komisji, ani możliwości naszej Komisji. Zagadnienie jest bardzo trudne i również ocena, przedstawiona przez panią poseł, jest również problematyczna, ponieważ można spojrzeć na to z różnych stron.

Problem jest gorący, bardzo gorący. Gorący również politycznie i stąd proponuję, abyśmy zakończyli pracę nad tym.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Proszę państwa, zatem są dwa wnioski pani poseł referent.

Pierwszy wniosek dotyczący przyjęcia odpowiedzi Ministra Sprawiedliwości na dezyderat131. Czy są uwagi wobec tego wniosku?

Nie słyszę i zatem uznaję, że Komisja przyjęła ten wniosek.

Drugi wniosek obliuguje Komisję do wystąpienia z inicjatywą ustawodawczą, służącą realizacji postulatu zawartego w petycji.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tego postulatu? (3)

Dziękuję.

Kto jest przeciw? (3)

Dziękuję.

Czy ktoś się wstrzymał? (0)

Dziękuję.

Proszę pana sekretarza o podanie wyniku.

Sekretarz Komisji Kamil Micał:

(wypowiedź poza mikrofonem)

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję, zatem wniosek nie uzyskał większości.

Sekretarz Komisji Kamil Micał:

(wypowiedź poza mikrofonem)

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Jak to?

To proszę pana sekretarza o wyjaśnienie, jak to jest przy równej liczbie głosów.

Sekretarz Komisji Kamil Micał:

Artykuł 163a Regulaminu Sejmu mówi, że „w przypadku uzyskania w głosowaniu nad wnioskiem równej liczby głosów, o przyjęciu albo o odrzuceniu uchwały w tej sprawie rozstrzyga głos prowadzącego obrady, jeżeli nie wstrzymał się on od głosu”.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję panu sekretarzowi za przypomnienie.

Zatem, w tej sytuacji, Komisja podjęła decyzję o przystąpieniu do prac nad projektem o wystąpienie z inicjatywą ustawodawczą w zakresie będącym przedmiotem tej petycji.

Szanowni państwo, przechodzimy do kolejnego punktu.

W kolejnym punkcie mamy odpowiedź Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na dezyderat nr 141 w sprawie perspektywy zrównania świadczeń dla opiekunów osób niepełnosprawnych. Bardzo proszę przedstawiciela Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o przedstawienie odpowiedzi.

Proszę bardzo.

Starszy specjalista w Wydziale Świadczeń Rodzinnych w Departamencie Polityki Rodzinnej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Agnieszka Strzelecka:

Dzień dobry państwu – Agnieszka Strzelecka. Departament Polityki Rodzinnej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, zostałam upoważniona do prezentowania stanowiska ministerstwa – odpowiedzi na dezyderat nr 141 w sprawie perspektywy zrównania świadczeń dla opiekunów osób niepełnosprawnych.

Odnosząc się do kwestii poruszonych w dezyderacie, możliwych do wprowadzenia rozwiązań w zakresie materialnego wsparcia opiekunów osób niepełnosprawnych (postulatów zgłaszanych przez środowiska osób niepełnosprawnych, również dotyczących zrównania świadczeń dla opiekunów osób niepełnosprawnych), należy zauważyć, że wprowadzenie postulowanych zmian w warunkach przyznawania świadczeń opiekuńczych jest w opinii ministerstwa jak najbardziej zasadne i wprowadzenie tych zmian powinno nastąpić, aczkolwiek wraz z utworzeniem spójnego, nowego, kompleksowego systemu wsparcia skierowanego do różnych grup skupiających środowiska osób niepełnosprawnych.

Być może powtórzę wielokrotnie zajmowane stanowisko na ten temat i postaram się wyjaśnić to uzależnianie realizacji wyroku i orzecznictwa.

Wprowadzenie systemowych rozwiązań w kwestii sytuacji prawnej osób niepełnosprawnych i ich opiekunów, w tym obejmujących realizację postulatów zgłoszonych przez te osoby, zależy od wcześniejszego zrealizowania wyroku Trybunału Konstytucyjnego, w którym Trybunał zakwestionował przepis art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych. To było uzależnienie przyznania opiekunom osób niepełnosprawnych prawa do świadczenia pielęgnacyjnego od daty powstania niepełnosprawności osoby wymagającej opieki. Zgodnie z tym wyrokiem, niekonstytucyjne jest różnicowanie wysokości wsparcia dla opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych, których niepełnosprawność powstała w wieku dorosłym.

W obecnym stanie prawnym opiekunowie dorosłych osób niepełnosprawnych mogą ubiegać się o specjalny zasiłek opiekuńczy w wysokości 620 zł, jest to kwota niższa od świadczenia pielęgnacyjnego, którego wysokość obecnie wynosi 1583 zł.

Wobec tego, wcześniejsze wprowadzenie zmian w warunkach przyznawania świadczeń opiekunom osób niepełnosprawnych przed realizacją wyroku Trybunału Konstytucyjnego utrwalałoby ten niekonstytucyjny zapis art. 17 ust. 1b i pogłębiało różnicowanie opiekunów.

Jak powiedziałam, od realizacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego zależy cały kształt wsparcia systemowego opiekunów osób niepełnosprawnych i tych, którzy zakończyli aktywność zawodową z powodu konieczności zapewnienia stałej opieki niepełnosprawnemu członkowi rodziny.

Podstawą stworzenia tego systemu jest, wspomniane już przy rozpatrywaniu pierwszego punktu posiedzenia, opracowanie zmian w orzecznictwie o niepełnosprawności, gdyż od zmian w orzecznictwie zależy realizacja tego wyroku. Dopiero po opracowaniu tego orzecznictwa, tego nowego systemu orzecznictwa i realizacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego będzie możliwe wprowadzenie tych systemowych rozwiązań w kwestii sytuacji prawnej opiekunów osób niepełnosprawnych. Szczególnie tych, które były zgłaszane przy postulatach.

Informacja o pracach nad rozwiązaniami dotyczącymi systemu orzecznictwa zostały przekazane przez resort przy opracowaniu pierwszego punktu posiedzenia, tutaj będzie wystosowany wniosek o przekazania tego raportu. Jeśli chodzi o orzecznictwo, to tyle.

Odnosząc się do kwestii oszacowania kosztów realizacji postulatu dotyczącego przyznania świadczenia pielęgnacyjnego opiekunom osób niepełnosprawnych w wysokości różnicy pomiędzy wysokością świadczenia pielęgnacyjnego a kwotą świadczeń emerytalno-rentowych pobieranych przez te osoby oraz liczby osób, które mogłyby otrzymać tego typu świadczenie, to chcę powiedzieć, że oszacowanie to wymaga zebrania dodatkowych, niezbędnych danych w tym zakresie.

Aktualnie w ministerstwie czekamy na przekazanie niezbędnych danych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Po uzyskaniu danych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, zostaną one poddane analizie i wyliczeniom. Końcowe szacunki dotyczące kosztów i potencjalnej liczby opiekunów uprawnionych do świadczenia socjalnego w wysokości różnicy pomiędzy kwotą świadczenia pielęgnacyjnego a kwotą pobieranych świadczeń emerytalno-rentowych, jeżeli zostaną oszacowane, to zostaną niezwłocznie przekazane Wysokiej Komisji.

W związku z tym, odpowiedź zostanie udzielona w późniejszym terminie, po uzyskaniu danych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, które są niezbędne do udzielenia kompetentnej i pełnej informacji.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję.

Petycję referowała pani poseł Wróblewska, bardzo proszę o pani stanowisko.

Posel Kornelia Wróblewska (PO-KO):

Bardzo dziękuję.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, chciałabym odnieść się do dwóch rzeczy. To znaczy, już podczas rozpatrywania pierwszego punktu tego posiedzenia, przy poprzedniej petycji, dyskusję na temat wyrównania świadczeń i uwzględnienia osób pobierających emeryturę EWK.

Pozwolę sobie nie zgodzić się z pani opinią na temat tego, co powiedział już pan przewodniczący, że nie można utożsamiać, powiązać wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego od powstania orzecznictwa, ponieważ w wyroku Trybunału Konstytucyjnego nie ma mowy o tym, że aby zrealizować wyrok, trzeba przeprowadzić reformę orzecznictwa.

W związku z tym, jest to tylko i wyłącznie państwa zdanie a nie nasze. Nawet gdybyśmy się tego trzymali, to wypadałoby uwzględnić osoby pobierające emerytury EWK, w dalszym ciągu opiekujące się swoimi podopiecznymi ze znacznym stopniem niepełnosprawności, podopiecznymi, którzy nie są samodzielni i ich niepełnosprawność powstała od urodzenia.

Nawet jeśli mówilibyśmy, że musimy przeprowadzić reformę orzecznictwa to w tej części osób, które dziś pobierają emerytury EWK na pewno są dwie grupy. Wątek, o którym mówi wyrok Trybunału Konstytucyjnego, a mianowicie moment powstania niepełnosprawności – jeżeli jest dziś podział grupy tych opiekunów ze względu na wiek powstania niepełnosprawności to jednak, przy wypłacanych świadczeniach, powinni

państwo uwzględnić wyrównanie tych świadczeń emerytalno-rentowych do świadczenia pielęgnacyjnego, przynajmniej o tę grupę pobierających emeryturę EWK, którzy pobierają ją ze względu na opiekę nad dzieckiem, którego niepełnosprawność powstała z momentem urodzenia. To jest pierwsza rzecz.

Druga kwestia, dotycząca oszacowania kosztów realizacji. Przypomnę tylko, że dezyderat został do państwa złożony 6 marca. Rozumiem, że 11 kwietnia, wtedy, kiedy dostaliśmy odpowiedź na dezyderat, być może nie byli państwo w posiadaniu wszystkich informacji. Jednak mamy połowę czerwca, minęło naprawdę wystarczająco dużo czasu, żeby dokonać oszacowania tych kosztów, zwłaszcza, że doskonale wiemy (my może nie, ale ministerstwo jest w posiadaniu tej wiedzy), ile osób pobiera dziś emeryturę EWK.

Chciałoby na tej podstawie można wyliczyć szacunkowy koszt, który byłby związany z wyrównaniem świadczeń emerytalno-rentowych do świadczenia pielęgnacyjnego. Chciałabym tylko zauważyć, że również w kwietniu informowali nas państwo w dezyderacie o tym, że nie ma mowy, żeby został przyznany dodatek pięciusetzłotowy dla osoby niepełnosprawnej, a dziś wiemy, że do końca czerwca powstanie ustawa, która będzie wypłacała ten dodatek.

W związku z tym, da się podliczyć pewne rzeczy w bardzo szybkim tempie, da się nawet przygotować ustawę w oparciu o to. Zatem nie przyjmuję odpowiedzi, że nie mamy na to potrzebnych danych. Wydaje mi się, że państwo te dane posiadają, tylko z jakiegoś powodu nie chcą nam ich udostępnić.

Rozumiem, że – być może – ktoś zabierze jeszcze głos w dyskusji, więc rekomendacja moja jest taka, że szczególnie o ten jeden punkt, mówiący o oszacowaniu kosztów (co było w naszym dezyderacie), to ze względu na brak odpowiedzi na ten punkt, nie mogę przyjąć odpowiedzi na ten dezyderat.

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję.

Chciałbym jeszcze dopytać.

Pani mówi, że prace muszą jeszcze trwać – kiedy, w państwa ocenie, prace dadzą efekt o którym pisze pan minister Szwed, żeby zebrać dodatkowe dane? Jaka to jest perspektywa? Czy można to określić?

Po drugie, jakie są wysokości tych emerytur wcześniejszych, tych EWK? Jakie są najczęstsze lub średnie wysokości tych emerytur? Czy może pani powiedzieć czy znają państwo takie dane?

Starszy specjalista w Wydziale Świadczeń Rodzinnych w Departamencie Polityki Rodzinnej MRPiPS Agnieszka Strzelecka:

Ciężko mi powiedzieć, kiedy dokładnie i wyznaczyć termin, bo te dane nie zostały jeszcze przekazane z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, czekamy na nie. Wystosowane zostało pismo i od otrzymania tych danych uzależnione jest to oszacowanie, bo same dane nie będą stanowiły podstawy obliczenia tych kosztów.

Oczywiście, przekażę to do departamentu i, być może, zostanie wysłane jeszcze jakieś ponaglenie skierowane do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję.

W moim przekonaniu sytuacja jest o tyle trudna, że mamy perspektywę bliskiego końca kadencji a wyrok Trybunału jest sprzed pięciu lat (to jest październik 2014 r.).

Chyba do wszystkich państwa docierają sygnały głębokiego i, moim zdaniem, po ludzku, w pełni zrozumiałego rozżalenia, że mimo upływu pięciu lat, to świadczenie wciąż jest niezrównane i cały czas słyszymy, że to wymaga dalszych i przyszłych działań.

Dlatego jednak, proponowałbym rozważenie wystąpienia z inicjatywą ustawodawczą, przyznającą tym, którzy mają wcześniejsze emerytury EWK, wyrównania do wysokości świadczenia pielęgnacyjnego. Od strony legislacyjnej to nie jest skomplikowana formuła, bo wiemy, ile wynosi świadczenie pielęgnacyjne (jak pani powiedziała: 1583 zł) i każdemu indywidualnie można ustalić jaką ma wysokość wcześniejszej emerytury.

To, po prostu, ZUS będzie podwyższał do wysokości świadczenia pielęgnacyjnego.

Raz jeszcze zwrócę uwagę, że są to osoby, które wypracowały to świadczenie opiekując się niepełnosprawnym dzieckiem. Zatem w czasach trudniejszych wykonały o wiele trudniejsze zadanie, żeby uzyskać to minimalne świadczenie. Dlatego proponowałbym tak dziś rozstrzygnąć a w pracach nad tą inicjatywą będzie oczywiście pełna możliwość dyskusji i porównania wszystkich argumentów.

Pan przewodniczący Smirnow, proszę bardzo.

Poseł Andrzej Smirnow (PiS):

Tutaj również zgadzam się z panem przewodniczącym, że orzeczenie Trybunału powinno być dawno zrealizowane, natomiast nie znam też powodów, dla których ciągnie się to przez pięć lat.

Myślę, że podejmowanie inicjatywy ustawodawczej w tej chwili, w momencie odpowiedzi na dezyderat, minister stwierdza, że informacje zostaną przekazane w późniejszym terminie. Sądzę, że kwestia kosztów jest tu zasadnicza w tego typu decyzjach. To dotyczy również ewentualnej inicjatywy legislacyjnej, że bez oszacowania kosztów trudno to uchwalać.

W związku z tym, proponowałbym, żeby może nie podejmować dzisiaj decyzji dotyczącej przyjęcia odpowiedzi na dezyderat. Poczekać jeszcze, możliwie jak najkrócej na uzyskanie odpowiedzi dotyczącej tych kosztów, co zresztą minister zapowiada w swojej odpowiedzi.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję,

Zatem jest wniosek idący dalej o wystąpienie z inicjatywą ustawodawczą.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tego wniosku?

Dziękuję.

Kto jest przeciw?

Dziękuję, proszę o podanie wyników.

Sekretarz Komisji Kamil Micał:

Jeszcze głosy wstrzymujące się.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Widziałem, że głosowali wszyscy posłowie.

Panie sekretarzu, proszę o podanie wyniku.

Dziękuję bardzo.

Zatem 3 głosy za, 3 głosy przeciw. Jak wcześniej wskazywał pan sekretarz, rozstrzyga głos prowadzącego w sytuacji równej liczby głosów, przyjęliśmy taką decyzję.

Szanowni państwo, mamy bardzo mało czasu do końca kadencji i dane, o których mówił pan przewodniczący Smirnow są kluczowe. One są potrzebne, natomiast musimy nadać temu pewien tryb prac, żeby mieć szansę zrealizować ten postulat przed końcem kadencji.

Proszę bardzo, pan przewodniczący Smirnow.

Poseł Andrzej Smirnow (PiS):

Bardzo przepraszam pana przewodniczącego.

Oczywiście, nie kwestionuję tego, że jest takie głosowanie, ale – mimo wszystko – z tego typu decyzjami poczekałbym na kworum w Komisji, na większą liczbę posłów. W tej chwili mamy minimalną liczbę posłów.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Panie przewodniczący, mamy wymagane regulaminem kworum – jest sześcioro posłów, wobec czternastu posłów w Komisji, czy tak? Pięcioro posłów to już jest kworum, zatem tę decyzję podejmujemy absolutnie zgodnie z regulaminem. Przyjmujemy odpowiedź i decydujemy o wystąpieniu z inicjatywą. Odpowiedź przyjęliśmy, czy tak? Ta odpowiedź była też punktem wyjścia do decyzji o wystąpieniu z inicjatywą ustawodawczą.

Dziękuję.

Przechodzimy do kolejnego punktu – rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego w zakresie wprowadzenia dwuin-

stancyjnego postępowania sądowego w sprawie zażalenia na postanowienie prokuratora o odmowie wszczęcia lub umorzeniu postępowania.

Bardzo proszę pana posła Marcina Duszka o przedstawienie petycji.

Poseł Marcin Duszek (PiS):

Szanowni państwo, panie przewodniczący, przedmiotem petycji jest postulat nowelizacji ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r., co miałyby polegać na zmianach w obrębie art. 465 § 2 oraz art. 306 §1 k.p.k. tak, aby zapewniony był dostęp obywatela do dwóch instancji sądu rozpoznającego zażalenie na postanowienie prokuratury odmawiające wszczęcia postępowania przygotowawczego, czy też umarzające postępowanie w sprawie.

Wnoszący petycję na rzecz powyższego odwołuje się do własnych doświadczeń, a ściślej do sprawy karnej, w której miał występować w charakterze pokrzywdzonego. W petycji podnosi się, że brak zażalenia na postanowienie sądu o utrzymaniu w mocy postanowienia o umorzeniu dochodzenia skutkuje tym, że sąd może dowolnie i pobieżnie prowadzić kontrolę odwoławczą.

Petycja mieści się w zakresie zadań i kompetencji Sejmu. Petycja spełnia wymogi formalne.

Na wstępie należy podnieść, że postulat podniesiony w petycji, najogólniej rzecz ujmując, dotyczy pozycji pokrzywdzonego w postępowaniu przygotowawczym. W ramach obowiązującego systemu przewidziany jest następujący tok czynności procesowych: wydanie postanowienia o odmowie wszczęcia lub odmowie postępowania przygotowawczego, złożenie przez pokrzywdzonego zażalenia do sądu na takie postanowienie, uchylene przez sąd zaskarżonego postanowienia z jednoczesnym przedstawieniem powodów takiej decyzji, dalsze niezbadanie podstaw do wniesienia aktu oskarżenia przez organ prowadzący postępowanie przygotowawcze i powtórne wydanie przez ten organ postanowienia o odmowie wszczęcia lub o umorzeniu postępowania przygotowawczego oraz brak możliwości wniesienia zażalenia do sądu na powtórne zawiadomienie o odmowie wszczęcia.

Postanowienie sądu o utrzymaniu w mocy postanowienia o odmowie wszczęcia lub umorzeniu postępowania przygotowawczego – jak słusznie zauważa wnoszący petycję – jest niezaskarżalne, wynika to z art. 426 § 1 k.p.k., który przewiduje, iż od orzeczeń sądu odwoławczego nie przysługuje środek odwoławczy, chyba, że ustawa stanowi inaczej. W celu uniknięcia ewentualnych wątpliwości wymaga tu wyjaśnienia, że sąd rozpoznający zażalenia na postanowienie o umorzeniu lub odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego jest sądem odwoławczym z wszystkimi konsekwencjami.

Tym samym, źródłem normatywnym podnoszonego w petycji problemu jest art. 426 § 1 k.p.k. a ściślej, brak regulacji szczególnej, o jakiej mowa w końcowym fragmencie tego przepisu.

Niezależnie od powyższego, należy stwierdzić, że postulowane w petycji wprowadzenie zażalenia na postanowienie sądu o utrzymaniu w mocy postanowienia o umorzeniu lub odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego nie wydaje się być zasadne.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję.

Kto z państwa chciałby zabrać głos w sprawie petycji przedstawionej przez pana posła? Proszę bardzo, pani.

Prokurator, główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Karnego MS Beata Wiraszka-Bereza:

Beata Wiraszka-Bereza, Ministerstwo Sprawiedliwości.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, nie powtarzając argumentów, które zostały przedstawione przed chwilą, chciałabym dorzucić jeden argument przemawiający za tym, iż uwzględnienie tej petycji wydaje się absolutnie niezasadne.

Przed wszystkim, trzeba zwrócić uwagę na standard konstytucyjny, który aktualny tryb zaskarżania orzeczeń wydanych przez prokuratora, jako organu decydującego na pewnym etapie postępowania przygotowawczego, jest zachowany, bowiem w art. 78 konstytucji wyraźnie wskazano, że każdej stronie przysługuje prawo zaskarżenia orze-

czeń lub decyzji wydawanych w pierwszej instancji. Wyjątki w tym zakresie określa, oczywiście, ustawa.

Tutaj nie ma żadnych wyjątków. Organem pierwszej instancji jest prokurator, który wydaje decyzję o umorzeniu postępowania lub odmowie wszczęcia, natomiast organem odwoławczym jest, w tym właśnie kontekście, sąd właściwy do rozpoznania sprawy.

Dodatkowo, należy jeszcze wspomnieć o tym, że w przypadku wyczerpania trybu zażaleniowego w niektórych przypadkach istnieje możliwość wniesienia przez pokrzywdzonego subsydiarnego aktu oskarżenia do sądu, a więc jakby dodatkowa droga dochodzenia, czy przedstawienia, swoich racji przed sądem.

I wreszcie, nie jest wykluczona – nawet w przypadku utrzymania w mocy przez sąd decyzji prokuratora – nie jest wykluczona... nie jest niemożliwe zastosowanie nadzwyczajnych środków odwoławczych, w tym chociażby kasacji w trybie art. 521 k.p.k..

To wszystko, dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję pani.

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos?

Nie słyszę.

Panie pośle, bardzo proszę o pana rekomendację.

Poseł Marcin Duszek (PiS):

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, proponuję nie uwzględniać żądania będącego przedmiotem petycji.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję.

Zatem jest rekomendacja, by nie uwzględnić żądania zawartego w petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego, zreferowanej przez pana posła. Czy są uwagi wobec takiej rekomendacji?

Nie słyszę, zatem uznaję, iż Komisja przyjęła taką decyzję.

Przechodzimy do kolejnego punktu: petycja w sprawie zmiany art. 4b ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży poprzez zastąpienie w nim wyrazów „publicznym zakładzie opieki zdrowotnej” wyrazami „zakładzie leczniczym podmiotu leczniczego” oraz zmiany art. 42 pkt 3 ustawy z 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym poprzez zastąpienie w nim wyrazów „Skarbu Państwa” wyrazami „Rzeczypospolitej Polskiej”.

Bardzo proszę panią poseł Kornelię Wróblewską o przedstawienie petycji.

Poseł Kornelia Wróblewska (PO-KO):

Bardzo dziękuję.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, jak zauważył pan przewodniczący, w jednej petycji mamy dwa postulaty. W pierwszym punkcie jest to zmiana, która odnosi się do ustawy o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży poprzez zastąpienie w nim wyrazów „publicznym zakładzie opieki zdrowotnej” wyrazami „zakładzie leczniczym podmiotu medycznego”. Wynika to stąd, że od 2011 r. nastąpiła zmiana nazewnictwa, czyli jest to kwestia czysto redakcyjna.

Jeżeli chodzi o punkt drugi, czyli dotyczący ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym przez zastąpienie w nim wyrazów „Skarbu Państwa” wyrazami „Rzeczypospolitej Polskiej”. Mowa o nieaktualnej nazwie uczestnika postępowania. Chciałabym zauważyć, że od 2017 r. istnieje Prokuratura Generalna Rzeczypospolitej Polskiej a nie – Skarbu Państwa.

W związku z tym, zmiany mają charakter porządkujący, nie wywołują żadnych innych skutków. Zdaniem Biura Analiz Sejmowych w pierwszym przypadku nowelizacja nie jest konieczna ze względu na treść przepisów dostosowujących ustawę z 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, które pozwalają dokonywać odpowiedniej interpretacji przepisów w ustawie o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego oraz warunkach

dopuszczalności przerywania ciąży. Zdaniem Biura Analiz Sejmowych obecna treść przepisu nie powoduje wątpliwości interpretacyjnych.

W drugim przypadku propozycja zmiany przepisu jest zasadna. To zdanie Biura Analiz Sejmowych, ale moja sugestia, rekomendacja dla Wysokiej Komisji jest taka (biorąc pod uwagę poprzednie petycje, które już omawialiśmy), żebyśmy poszli dokładnie tym samym trybem a mianowicie – wystosowali dezyderat do ministerstw, pod które podlegają dane tematy i dane ustawy z sugestią, że jeżeli toczą się, być może, jakieś prace w tym zakresie, to czy ministerstwo nie uwzględniłoby włączenia tych zmian redakcyjnych do prowadzonych prac nad zmianami ustaw, oczywiście jeżeli takowe się toczą.

Rekomenduję wystosowanie dezyderatu w tej materii.

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję.

W związku z ponadresortowym charakterem postępowaliśmy w ten sposób, że adresem był premier, bo wtedy premier wskazuje który minister jest odpowiedzialny. Także proponowałbym, abyśmy wystąpili z dezyderatem o rozważenie przez Prezesa Rady Ministrów uwzględnienia postulatów zawartych w petycji w projektach, nad którymi pracuje rząd, ewentualnie innego odniesienia się, uznania w jakim stopniu postulat ten jest już zrealizowany, albo realizowany w projekcie, który, być może, już jest rozpatrywany przez parlament.

Czy wobec takiej propozycji są uwagi?

Nie słyszę, a zatem uznaję, że Komisja podjęła decyzję o wystąpieniu z dezyderatem do Prezesa Rady Ministrów.

Szanowni państwo, ostatni punkt – pracowitego dziś dla pani poseł Wróblewskiej – posiedzenia Komisji. To kolejna petycja, którą referuje pani poseł Kornelia Wróblewska, mianowicie w sprawie zmiany ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych w zakresie zwolnienia od podatku odsetek z tytułu nieterminowej zapłaty odszkodowań i zadośćuczynień wymienionych we wskazanych przepisach.

Proszę bardzo panią poseł.

Poseł Kornelia Wróblewska (PO-KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Przedmiotem petycji jest zmiana ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, polegająca na uzupełnieniu katalogu zwolnień przedmiotowych z podatku dochodowego od osób fizycznych o odsetki od nieterminowej wypłaty odszkodowań lub zadośćuczynień otrzymywanych na podstawie ustaw lub prawomocnych wyroków sądów.

Jak wskazuje wnioskodawca, w obecnym stanie prawnym od podatku dochodowego zwolnione są jedynie odszkodowania oraz zadośćuczynienia, bez odsetek od nieterminowej wypłaty. Kwestia ta nie jest również jednoznacznie rozstrzygana przez sądy administracyjne,

Ponadto, wnioskodawca zauważa, że odszkodowania i zadośćuczynienia są szczególną grupą świadczeń, stanowią bowiem rekompensatę doznanej szkody majątkowej lub osobowej. Dlatego wnioskodawca proponuje dodać w art. 21 ust. 1 updf pkt 3f o treści: „Odsetki od nieterminowej wypłaty odszkodowań i zadośćuczynień wymienionych w pkt 3-3e”.

Wnioskodawca dostał również uzupełnienie do tej petycji. Ponieważ w opinii Biura Analiz Sejmowych słusznie zauważono, że jeżeli miałyby nastąpić taka zmiana, to trzeba również dokonać takiej zmiany również w innych miejscach, to jest nadal art. 21 pkt 4 i pkt 120 updf, czyli to zostało doślane do tej petycji.

I pozwolę sobie jeszcze przeczytać krótką opinię Biura Analiz Sejmowych, która mówi, że:

„Jeśli przyjąć zasadę ścisłej wykładni przepisów podatkowych odnoszących się do zwolnień i ulg, to zwolnienie od podatku dochodowego jednego z elementów przychodu podatnika (w tym przypadku odszkodowania jako należności głównej) nie pociąga

za sobą zwolnienia z podatku innego elementu, w tym przypadku odsetek za zwłokę, chociaż byłby on związany z należnością główną zwolnioną od podatku.

Przyjęcie odmiennego stanowiska, co postuluje wnioskodawca – czyli zwolnienie odsetek z tytułu nieterminowej wypłaty odszkodowania na podstawie przepisu zwalniającego odszkodowanie lub zadośćuczynienie od podatku – możliwe jest tylko wówczas gdy, po pierwsze, pominiemy zasadę ścisłej wykładni przepisów dotyczących zwolnień podatkowych. Po drugie, postawimy znak równości pomiędzy źródłem przychodu a rodzajem świadczeń stanowiących przychód z danego źródła. Po trzecie, zwolnienia podatkowe będziemy rozpatrywać bez odniesienia do art. 9 ust. 1 updf, który nakazuje objąć podatkiem dochodowym wszelkiego rodzaju dochody, z wyjątkiem dochodów ustawowo zwolnionych od podatku lub dochodów, od których zaniechano poboru podatku”.

Chciałabym również zauważyć, że Biuro Analiz Sejmowych dało rekomendację, aby przyjąć postulat tej petycji i, szczerze powiedziawszy, długo się nad tym zastanawiałam.

Tu poproszę Wysoką Komisję o sugestię, ponieważ czysto zdroworozsądkowo odsetki również są pewną zwłoką w wynagrodzeniu, jeżeli mówimy o wypłacie zadośćuczynienia i jeżeli uznajemy, że to zadośćuczynienie albo odszkodowanie nie jest pewnym ubytkiem majątku na szkodę osoby pokrzywdzonej, w związku z tym dlatego od tego nie jest odprowadzany podatek, w związku z tym, idąc tą argumentacją, wydaje się rzeczą naturalną i logiczną, że jeżeli jest zwłoka w wypłacie tego zadośćuczynienia, to również nie powinno być żadnego opodatkowania od odsetek.

Mam tylko jedną wątpliwość, czy odsetki, które dostajemy powodują, że się bogacimy, czy nie? Taka delikatna troska o budżet państwa. Czy te odsetki są dla nas dodatkowym źródłem dochodów, bo zadośćuczynienie jest zadośćuczynieniem, a odsetki są jednak dodatkowym przychodem. Czy możemy potraktować to jako źródło dochodu, czy nie?

Mam tu, nie ukrywam, wątpliwość i czysto, po ludzku przychyliłabym się do tego, żeby uznać za zasadne żądanie będące przedmiotem petycji, ale proszę Wysoką Komisję o wsparcie.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Kto z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie?

Przedstawiciele Ministerstwa Finansów?

Proszę bardzo.

Zastępca dyrektora Departamentu Podatków Dochodowych Ministerstwa Finansów Beata Karbownik:

Beata Karbownik, zastępca dyrektora w Departamencie Podatków Dochodowych Ministerstwa Finansów.

Niezależnie od tego, jak kwalifikować odsetki – czy one stanowią przychód tożsamy z należnością główną, czy nie – interpretacja jest taka, że odsetki są jednak wypłacane z innego tytułu niż odszkodowania, chociażby dlatego zaliczane je do odrębnego źródła jakim są inne źródła i nie są zwolnione z podatku dochodowego, jeżeli nie są enumeratywnie wymienione w katalogu zwolnień przedmiotowych.

Taka jest interpretacja. Taka jest uchwała Naczelnego Sądu Administracyjnego i takie jest stanowisko Ministerstwa Finansów.

Niezależnie od interpretacji pani poseł, odmiennej od naszej, widzimy zasadność podjęcia inicjatywy ustawodawczej i zwolnienia odsetek od podatku dochodowego w sytuacji, gdy należność z tytułu nieterminowej zapłaty, od której wypłacane są odsetki, jest zwolniona od podatku dochodowego.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Wydaje się, że opinie są tu jednoznaczne a zatem myślę, że należałoby podjąć inicjatywę. Również nasz stały doradca pisze, że petycję uważa za zasadną i w zakresie wskazanym w ekspertyzie Biura Analiz Sejmowych rekomenduje podjęcie inicjatywy legislacyjnej.

Przy tym stanowisku będzie to wymagało ścisłej w państwie, z Ministerstwem Finansów, żeby te przepisy miały właściwe brzmienie.

Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Kornelia Wróblewska (PO-KO):

Bardzo dziękuję.

Bardzo chciałabym pani podziękować.

To znaczy, moja pierwsza myśl była jak najbardziej taka, że petycja jest zasadna i należy ją przyjąć. W pewnym momencie pojawiła się pewna wątpliwość, ale mówię, że w moim odczuciu jest to zasadne, nawet pan wnioskodawca zaznaczył, że chociażby w sytuacji kiedy mamy zadośćuczynienie, na które musimy czekać i żeby móc opłacić np. kwestie związane z leczeniem czy rehabilitacją, ktoś musi zaciągnąć kredyt i płaci odsetki od kredytu.

Odszkodowanie, zadośćuczynienie wypłacone w późniejszym terminie wraz z odsetkami, to te odsetki dałyby możliwość spłaty odsetek kredytowych. To jest prosty przykład, który przemawia za tym, żeby jednak przyjąć tę petycję i w związku z tym rekomenduję Wysokiej Komisji uwzględnienie żądania petycji i podjęcie inicjatywy legislacyjnej w tym zakresie.

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO-KO):

Dziękuję.

Czy do takiej rekomendacji są uwagi?

Nie słyszę, zatem uznaję, że Komisja podjęła decyzję o wystąpieniu z inicjatywą ustawodawczą.

Szanowni państwo, tyle na dziś w tym posiedzeniu.

Przypominam, że jutro mamy zaplanowane dwa posiedzenia – o godzinie 9.00 i o 10.30. Przypominam także o zaplanowanym i zatwierdzonym przez Marszałka Sejmu wyjazdowym posiedzeniu naszej Komisji 28 czerwca w piątek we Wrocławiu w godzinach 10.00-14.00, sala Rady Miejskiej Wrocławia. Godziny: 10.00-14.00.

Wszystkie szczegóły i dodatkowe informacje można uzyskać w sekretariacie Komisji.

Przypominam i będziemy jeszcze o tym przypominać, bo to zaplanowane kilka miesięcy temu nasze posiedzenie, mające w pewnym stopniu podsumować pracę Komisji w tej kadencji, po raz pierwszy realizującej ustawę o petycjach, a także mamy rozpatrzyć konkretne sprawy, które są zgłoszone do naszej Komisji.

Dziękuję państwu, życzę dobrego popołudnia.

Zamykam posiedzenie Komisji.